

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Voortgangsrapportage Regio Zwolle – juni 2020
Portefeuillehouder	-	E. van Lente (burgemeester)
Eenheid	-	Visie en Strategie
Contactpersoon	-	N. Snellaars-Lamers
Contactgegevens	-	n.snellaars@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

30 juni 2020
28 september 2020

Kernboodschap:

In 2020 is er meer en meer beweging op de vijf opgaven van Regio Zwolle. Met deze voortgangsrapportage willen we u informeren over de ontwikkelingen in Regio Zwolle en de focus vanuit gemeente Dalfsen.

Toelichting:

Voortgang op hoofdlijnen:

- Focus in aanpak door vastgestelde Visie op Regio Zwolle
- Externe betrokkenheid bij Regio Zwolle en interne verankering van Regio Zwolle door deelname aan aantal bestuurlijke tafels, actieve ambtelijke betrokkenheid op de opgaven (extern gericht) en een ambtelijke begeleidingsgroep (intern gericht op uitwisseling).
- Veel inhoudelijke ontwikkelingen, elke opgave vanuit eigen snelheid en vorm. Blijvend aandacht voor structuren en relevante ontwikkelingen om inzet van gemeente Dalfsen zo goed mogelijk te richten.

Vervolg:

Voortgangsrapportage december 2020

Bijlagen:

Voortgangsrapportage Regio Zwolle – juni 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Voortgang Regio Zwolle

Samenwerkingsverband : Regio Zwolle
Rapportageperiode : Januari 2020 – Juni 2020
Rapportagedatum : Juni 2020

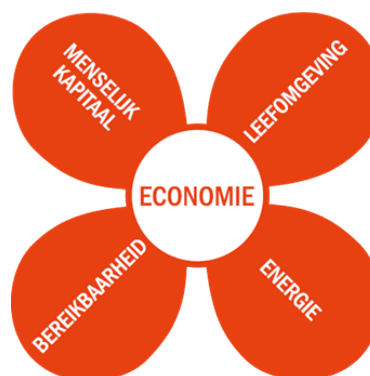
Kernboodschap

- Focus in aanpak door vastgestelde Visie op Regio Zwolle.
- Externe betrokkenheid bij Regio Zwolle en interne verankering van Regio Zwolle door deelname aan aantal bestuurlijke tafels, actieve ambtelijke betrokkenheid op de opgaven (extern gericht) en een ambtelijke begeleidingsgroep (intern gericht op uitwisseling).
- Veel inhoudelijke ontwikkelingen, elke opgave vanuit eigen snelheid en vorm. Blijvend aandacht voor structuren en relevante ontwikkelingen om inzet van gemeente Dalfsen zo goed mogelijk te richten.

1. Regio Zwolle

De gemeente Dalfsen is onderdeel van Regio Zwolle, een licht bestuurlijk samenwerkingsverband van ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties en overheid. In 2019 was tien jaar Regio Zwolle een feit. Het samenwerkingsverband bestaat uit 22 gemeenten (Nunspeet is afgelopen halfjaar aangehaakt), verdeeld over vier provincies. Regio Zwolle bestrijkt het gebied rond Zwolle, waarin mensen veelal hun inkomen verdienen en gebruik maken van infrastructuur, openbaar vervoer en ook voorzieningen als zorg, onderwijs en cultuur benutten (het zogenaamde *Daily Urban System*). De regio heeft 750.000 inwoners en 400.000 arbeidsplaatsen.

De ambitie van Regio Zwolle is in 2018 samengevat in de 'Nieuwe Agenda'. Regio Zwolle wil de economische hoofdstructuur van Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven completeren door de vierde economie van Nederland te worden. Vanuit vijf gezamenlijke regionale opgaven wordt met allerlei programma's en projecten gewerkt aan een sterke economische regio. De opgaven zijn economie, menselijk kapitaal (HCA), leefomgeving, bereikbaarheid en energie en worden visueel weergegeven in een bloemblad. In 2020 is er meer en meer beweging op de vijf opgaven uit de Nieuwe Agenda.

2. Visie op Regio Zwolle 2020

Op 13 januari 2020 heeft de raadscommissie kennis genomen van de Visie op Regio Zwolle 2020 en gediscussieerd over grip op Regio Zwolle. De raadscommissie wil actief inzetten op de regio. De Visie op Regio Zwolle 2020 biedt een prioritering voor de gemeente Dalfsen binnen de vijf opgaven.

Er wordt belang gehecht aan een goede borging van Regio Zwolle in de ambtelijke organisatie, maar ook een goede communicatie met college en raad en met andere partners in de Regio. Er is een voorkeur uitgesproken om als gehele raad goed betrokken te raken. Over de wijze van betrokkenheid van de gemeenteraad is ook doorgesproken in het presidium. De route via een raadsrapporteur heeft niet de voorkeur van de raad van Dalfsen.

3. Governance

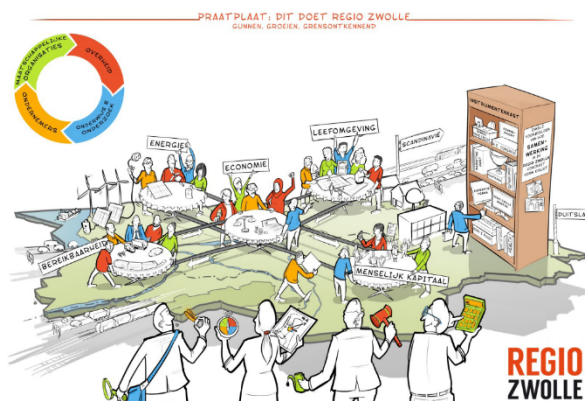
Juni 2020

Extern organisatie

Regio Zwolle is een lichte netwerksamenwerking, uniek in Nederland. Er wordt ingezet op stevige coalitievorming met duidelijke afspraken rondom opgaven. Gemeenten, provincies en andere partners bepalen per opgave of deelname aan en investeren in een opgave gewenst is (coalitions of the willing). Gedachte bij de netwerkstructuur is dat er ruimte is voor het nemen en uitvoeren van initiatieven zonder te vervallen in bureaucratische besluitvormingsprocessen en procedures. Dit vraagt om een duidelijke governance en transparantie.

Met het vaststellen van de nieuwe koers van Regio Zwolle is de governance gewijzigd. De Regiegroep heeft een meer centrale rol gekregen; het besluitvormend orgaan van Regio Zwolle. De invloed van het bestuurlijk kernteam (burgemeesters betrokken gemeenten en gedeputeerden van vier provincies) is verschoven van directe deelname in de besluitvorming naar het zich kunnen binden in de besluitvorming. Dat betekent dat er behoefte is aan duidelijke kaders, vertrouwen in vertegenwoordiging in Regiegroep (getrapt en op afstand) en een goede verantwoording vanuit de Regiegroep.

In de Regio Zwolle wordt gestreefd naar een breed maatschappelijk draagvlak voor de gedefinieerde opgaven. De Regiegroep bestaat uit vertegenwoordigers uit de vier O's (overheid, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties) en bewaakt de grote lijnen van de regionale samenwerking. Dat betekent monitoring van de ontwikkeling van de samenwerking, zowel voorgang als vernieuwing op inhoud, proces en relatie. Vanuit elke provincie schuift er één gemeente aan. De afgevaardigde voor de Overijsselse gemeenten heeft een grote achterban met elf gemeenten. Tot medio 2020 vervult een wethouder van gemeente Kampen deze rol, daarna neemt een wethouder van gemeente Raalte het stokje over. Ter voorbereiding kunnen de Overijsselse gemeenten reageren op de vergaderstukken, waarbij deze reactie voor de afgevaardigde wordt verwerkt in een voorbereidingsdocument. Er is een optie tot telefonische voorbespreking, de gemeente Dalfsen maakt daar standaard gebruik van.

Governance is een blijvend aandachtspunt. Realtime informatie is daarbij onze inzet, in plaats van een te grote nadruk op terugblikken en veralgemeniseren. Het bestuurlijk kernteam (burgemeesters van alle deelnemende gemeenten en gedeputeerden van de provincies) is adviserend aan de Regiegroep. Een betere koppeling tussen de agenda van het bestuurlijk kernteam en de Regiegroep is een punt waar wij aandacht voor vragen. Daarnaast blijven wij pleiten voor meer inzicht in de belangenafweging die in de Regiegroep wordt gemaakt. Bijvoorbeeld door als gemeenten op regelmatige basis bijeen te komen om vergaderingen van de Regiegroep voor te bespreken en te komen tot een goede onderlinge afweging van belangen, zodat de inbreng vanuit Overijssel (of eventueel een subregio) versterkt wordt. In de regio zijn zich diverse subregio's aan het vormen. Flevoland, Gelderland en Drenthe pakken dit voortvarend op en bestendigen dit in een manifest of soortgelijk document. Dalfsen is voorstander om meer urgentie en massa te creëren door meer in subregionaal verband aan te vliegen, al dan niet opgave gericht (via afzonderlijke bloemblaadjes).

Dalfsen schuift, naast algemene bestuurlijke betrokkenheid bij Regio Zwolle (zoals hierboven beschreven) bestuurlijk aan bij de tafels Economie en Leefomgeving. Ook is Dalfsen vertegenwoordigd bij de griffiertafel en het secretarissenoverleg.

Interne organisatie

Om de ontwikkelingen van Regio Zwolle te volgen en een gerichte bijdrage aan de regionale samenwerking te geven, is de afgelopen periode een aantal overlegvormen geïntroduceerd:

- Interne bloemblaadjesoverleg; een ambtelijke begeleidingsgroep, onder begeleiding van de account Regio Zwolle met deelnemers die inhoudelijk betrokken zijn bij één van de vijf opgaven (verantwoordelijk om deel te nemen aan externe overleggen op het beleidsterrein) en aangevuld met een communicatieadviseur. Voor menselijk kapitaal richt de betrokkenheid zich op de arbeidsmarktregio (mensen zonder werk, met bijstand vanuit de gemeente/participatiewet).

Juni 2020

Dalfsen is niet rechtstreeks aangehaakt bij HCA en acties vanuit Regio Zwolle die zich richten op UWV (niet formeel belegd in organisatie), maar volgt wel de voortgang. Deze pragmatische insteek vormt voor dit moment geen knelpunt.

- Intern bestuurlijk overleg met het voltallige college (halfjaarlijks) om elkaar te informeren en grote lijnen informeel te bespreken.
- Afstemmingsmoment tussen griffier en account Regio Zwolle (halfjaarlijks) om ontwikkelingen te delen en mogelijkheden bekijken om raadsleden te informeren en activeren.

Deze bestuurlijke en ambtelijke overlegstructuur heeft als doel om de opgaven en besluiten in Regio Zwolle te vertalen naar de lokale situatie en andersom om lokale belangen en behoeften op een goede wijze te borgen in de regio. De account vormt daarin de centrale schakel tussen Regio Zwolle en de gemeente Dalfsen en is aanjager van deze afstemming en samenwerking aan de opgaven van Regio Zwolle.

In februari 2020 zijn het college en het MT gezamenlijk door secretaris Regiobureau en trekkers bijgepraat over samenwerking in Regio Zwolle, Human Capital Agenda en Kennispoort Regio Zwolle. In deze sessie is vanuit de dagelijkse praktijk van Regio Zwolle de meerwaarde voor de samenwerking voor Dalfsen samengevat in:

- Bundeling capaciteit en deskundigheid met de 40's op de vijf gezamenlijke regionale opgaven en economische agenda (EBRZ)
- Gezamenlijk public affairs en marketing
- Gezamenlijk onderzoekscapaciteit (bijvoorbeeld Regio Zwolle monitor: initiatief van ondernemers en onderwijs <https://www.metropoolregiozwolle.nl/monitor/>)
- Gezamenlijke landelijke lobby
- Kansen in gezamenlijk bedrijfsvoering (bijvoorbeeld talentenregio)
- Faciliteiten voor meer innovaties en kansen voor netwerken voor bedrijven (bijvoorbeeld Kennispoort)
- Netwerk/platform voor nieuwe samenwerkingskansen (zoals omgevingsagenda Oost/NOVI, Rigiodeal) met Rijk en provincies en Europa.

4. Economie

De opgave Economie vormt de kern van het bloemblad en is daarmee de basis van het samenwerkingsverband Regio Zwolle. Aan het thema economie wordt uitvoering gegeven in de Economic Board Regio Zwolle (sinds 2013). In de Board zitten partners vanuit ondernemers, onderwijs, omgeving en overheid. De Economic Board Regio Zwolle heeft een eigen economische agenda: Economische agenda Regio Zwolle 2018-2022, *Infrastructure for Growth*. Deze agenda is te vinden op www.ebrz.nl. De Economic Board zet via diverse bewezen sectoren in op verbinding en versterking van de economische ontwikkeling in Regio Zwolle, zoals de versterking van het ecosysteem voor ondernemerschap, verkennen kansrijke mogelijkheden vrijetijdseconomie en de programmering van het Health Innovation Platform. De rol van de Economic Board kan verschillen afhankelijk van het onderwerp. Soms treedt de Board op als initiator of agendavormer. In andere gevallen beperkt de rol zich tot verbinder of ambassadeur.

Voor de coronacrisis was Regio Zwolle de snelst economisch groeiende regio buiten de Randstad. Regio Zwolle kent bovengemiddeld veel maakbedrijven, waaronder veel MKB- en familiebedrijven. Dat geldt ook voor de gemeente Dalfsen. De coronacrisis raakt een groot aantal ondernemers hard, ordeportefeuilles lopen leeg en er is onzekerheid over de komende maanden en daarna. Eind mei heeft het college zich in een interne sessie een beeld gevormd van de effecten en impact van de corona-maatregelen op de economie in Dalfsen en een doorkijk naar de (faciliterende) inzet vanuit de gemeente. Via een informerend memo is de gemeenteraad over een aantal hoofdlijnen voor een aantal branches hierin meegenomen.

De crisis toont te meer het belang van een wendbare en weerbare arbeidsmarkt met goede vakmensen en bedrijven die de kansen van digitalisering en circulaire productie pakken. Vanuit veerkracht, vitaliteit en innovatie is Regio Zwolle aan de slag: samen uit de crisis Regio Zwolle (www.samenuitdecrisisregiozwolle.nl).

Samen uit de crisis Regio Zwolle

Juni 2020

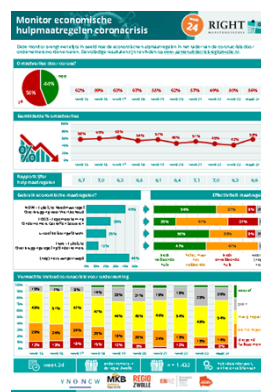
Regio Zwolle Brigade

De Regio Zwolle Brigade is een initiatief van verschillende organisaties die in Regio Zwolle bijdragen aan een gezonde economie. Via onder meer VNO-NCW Regio Zwolle, MKB Nederland Regio Zwolle, Kennispoort, Werkgeversservicepunt en Economic Board Regio Zwolle staat de brigade in contact met ondernemers. De Regio Zwolle Brigade werkt aanvullend op bestaande hulploketten bij gemeenten, het UWV, WSP, Kamer van Koophandel of de branche- en koepelorganisaties. Deze loketten blijven eerste aanspreekpunt voor ondernemers. De Regio Zwolle Brigade zorgt voor extra begeleidingscapaciteit om zo samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties en het bedrijfsleven te optimaliseren. De steun bestaat uit:

- Voorlichting over hulpvoorzieningen, zodat voor ondernemers duidelijk is waar voor hulp aangeklopt kan worden en welke voorzieningen er precies zijn;
- Meldpunt onder- en overbezetting van personeel, waar bedrijven die personeel over hebben gekoppeld worden aan bedrijven die momenteel een tekort aan personeel hebben;
- Hulp op maat van businessexperts over continuïteit, overcapaciteit, productieverlies etc. Deze ondersteuning komt bovenop de financiële steunmaatregelen van het Rijk. Het doel is het behoud van werk en innovatiekracht binnen bedrijven in Regio Zwolle.

Ondernemerspeiling

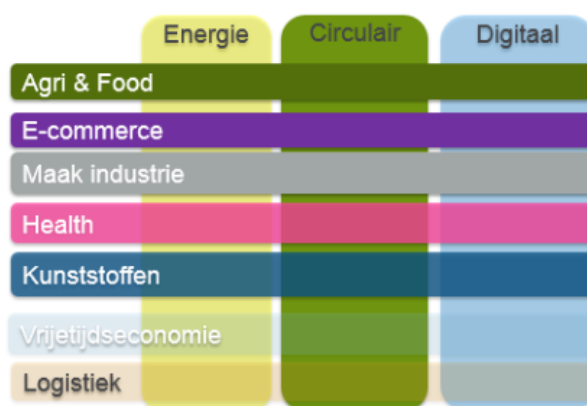
De Economic Board Regio Zwolle, VNO-NCW, MKB Regio Zwolle en de 22 gemeenten in Regio Zwolle willen inzicht krijgen in de actuele impact van de coronacrisis op ondernemingen. De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om de (lokale) overheid te informeren over de behoefte aan en optimalisering van hulpmaatregelen in het kader van de coronacrisis. De vragenlijst en de wekelijkse resultaten worden op www.samenuitdecrisisregiozwolle.nl gepubliceerd.

De aanpak van de coronacrisis is ook Brussel in positieve zin opgevallen. Het Europees Comité van de Regio's ziet de Zwolse aanpak als best practice. Zie: https://cor.europa.eu/en/news/Documents/ECONOMIC_Bulletin-02.pdf

Kennispoort

Kennispoort helpt ondernemers, veelal early adopters, met vragen en ideeën op het gebied van vernieuwend ondernemerschap, innovatie en internationalisering. Het doel is ondernemers te helpen groeien en de regionale concurrentiekracht te versterken. Kennispoort is een onafhankelijke stichting en werkt in opdracht van 22 gemeenten, 4 provincies, onderwijsinstellingen en ondernemers/Economisch Board Regio Zwolle. Er is een nauwe samenwerking met innovatiecentra, innovatiehubs en andere organisaties die uit collectief belang bijdragen aan ondernemerschap. Dit betekent schakelen en makelen van kansrijke sectoren en transities. Sparren en adviseren van ondernemers (ondernemersplan/financiering) en hen onderling verbinden, verkennen van initiatieven voor groepen ondernemers en onderwijs die kunnen leiden tot projecten, proeftuinen en programma's, organiseren van ontmoetingen en signaleren en adresseren van ondernemersbehoeften aan beleidsmakers en onderwijs.

5. Menselijk Kapitaal

Regio Zwolle is een snel groeiende regio. De (economische) ontwikkeling van Regio Zwolle staat of valt met de beschikbaarheid van gekwalificeerde mensen. Beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit zijn daarbij kernwoorden. De beste mensen op de juiste plek. Menselijk kapitaal gaat over de competenties, kennis, sociale en persoonlijke vaardigheden in de regio.

De Human Capital Agenda is een coalition of the willing, waar Dalfsen zich voor 2019 tot en met 2023 aan gecommitteerd heeft, evenals 18 andere gemeenten uit de regio. De focus ligt op de arbeidsmarkt beter in balans brengen, door het oplossen van tekorten, het aanpakken van de arbeidsmarkt paradox en het upgraden van de kwaliteiten van de beroepsbevolking in brede zin. De Human Capital Agenda richt zich daarom op talent ontwikkelen en benutten (omscholing, bijscholing).

Upgrade jezelf

Om werkgevers te helpen investeren in zichzelf en hun mensen, is 'Upgrade Jezelf' opgericht. Een platform met tools, ervaringen, een netwerk van specialisten. Het programma richt zich op twee sporen: het inzetten op het verbeteren van kwaliteiten van de beroepsbevolking via een sectorenaanpak en via het Ontwikkelfonds.

Sectorenaanpak

Binnen Upgrade Jezelf zijn negen sectortafels actief, waarbij binnen elke sector met een eigen groeiambitie wordt gewerkt.

De sectortafels zorgen voor een gezamenlijke agenda, waarop acties staan om het aanbod van goed gekwalificeerde medewerkers te vergroten

Sectortafels	Stand van zaken
1 Bouw	Actieagenda ingediend bij Ontwikkelfonds. Bouwend NL trekt verenigingsmanager en aanjager sectortafel aan.
2 Techniek en energietransitie	Concept actieagenda on hold ivm coronacrisis. Eerst wordt resultaten Overijssels Vakmanschap afgewacht.
3 Creatieve Industrie	Actieagenda is in reviewcommissie besproken, nu nog finetunen
4 E-commerce en ICT	Tafel wordt gekoppeld aan ICT. Actieagenda wordt voor de zomer opgeleverd.
5 Onderwijs	Gekoppeld aan lerarentekort. Sector werkt geen actieagenda uit.
6 Agro & Food (in ontwikkeling, nog geen trekker)	Gesprek met werkgevers, gemeenten en vertegenwoordigers sector vindt plaats. Aanstelling aanjager voor de zomer, incl. contouren actie agenda
7 Transport & Logistiek	Actie agenda in de maak, voor de zomer oplevering actie agenda.
8 Vrijtijdseconomie (in ontwikkeling, nog geen trekker)	Gesprek met werkgevers, gemeenten en vertegenwoordigers sector in voorbereiding
9 Zorg & Welzijn	Actieagenda komt er voorlopig niet, er gebeurt vanuit WGV al veel.

Ontwikkelfonds

In juni 2019 is het regionaal Ontwikkelfonds geopend (gevuld met publieke middelen), bedoeld als vliegwiel voor het lostrekken en het op hoger niveau tillen van Human Capital Investerings in Regio Zwolle. Bedrijven kunnen individueel (max € 25.000, 50/50 cofinanciering, max 20 werknemers, erkende opleider) of gezamenlijk (max € 100.000, 50/50 cofinanciering, erkende opleider) een aanvraag doen voor de cofinanciering van opleiding van medewerkers. Na aanvankelijke onduidelijkheid bij de opstart, zat het Ontwikkelfonds eind 2019 t/m februari 2020 in een goede flow. Het aantal aanvragen in samenwerkingsverband is weliswaar nog beperkt, het zijn met name individuele werkgevers die voor een scholingssubsidie aanvragen waarbij de sectoren Bouw / techniek en energietransitie goed vertegenwoordigd zijn. Vanuit Dalfsen was in 2019 een gezamenlijke aanvraag ingediend en had één individuele werkgever een aanvraag ingediend. In 2020 zijn daar drie individuele aanvragen aan toegevoegd.

Juni 2020

Ook met het oog op de economische effecten door de coronacrisis is investeren in menselijk kapitaal van belang, al maakt de actualiteit dat het aantal aanvragen voor het ontwikkelfonds drastisch zijn teruggelopen. De afgelopen periode is gewerkt aan het openen van twee extra mogelijkheden voor het individu (verwachte invulling: scholingsvoucher van max € 5.000, zonder cofinanciering) en experimenten (om op kleine schaal nieuwe werkwijzen/methoden/projecten te ontwikkelen). Daarmee heeft het ontwikkelfonds vier mogelijkheden: 1) werkgevers 2) samenwerkingsroute 3) inwoners / werknemers, en 4) experimenteerruimte.

6. Regiodeal

De Regiodeal is bedoeld voor regio's die geconfronteerd worden met maatschappelijke problemen vanuit een sociale, ecologische of economische invalshoek. Een eerste aanvraag vanuit Regio Zwolle is niet gehonoreerd. Eind 2019 heeft de Regiogroep een tweede poging gewaagd. De aanvraag was een verbreding op inhoud en daarnaast is de impact voor de brede welvaart duidelijker verwoord ten opzichte van een eerdere niet gehonoreerde aanvraag.

Basis voor de aanvraag in november 2019 zijn de vier actielijnen uit de investeringsagenda 'Groeien in balans':

- Duurzaam groeien en circulair ondernemen
Versterking van de concurrentiepositie van MKB- en familiebedrijven door deze bedrijven bekwaam te maken in vernieuwde verdienmodellen en productie- en logistieke processen, met een zo'n klein mogelijke ecologische voetafdruk
- Toekomstbestendig maken van de arbeidsmarkt
Balans brengen in de arbeidsmarkt door mensen werkzekerheid en ontwikkelingskansen te bieden, evenzo door ieder talenten te benutten via het gericht investeren in kennis en skills van (potentieel) werkenden
- Evenwichtige groei stad en land
Meervoudige gebiedsontwikkeling realiseren, de regio evenwichtig door ontwikkelen (met balans tussen stad en ommeland) en natuurgebieden laten floreren in een stedelijk landschap met voldoende mobiliteitsoplossingen
- Experimenteren met klimaatoplossingen
Realiseren van een demo-delta voor geheel Nederland, met specifieke aandacht voor watersystemen in relatie tot klimaatverandering.

Oftewel een versterking van de brede welvaart; meer werkgelegenheidskansen en opleidingsmogelijkheden, plus een verbetering van de kwaliteit van leven. Groeien in balans heeft een belangrijke verbinding met lijnen uitgezet binnen onder andere de opgaven Leefomgeving (klimaatbestendige groeiregio/Omgevingsagenda Oost) en menselijk kapitaal/HCA.

Het kabinet heeft op 14 februari 2020 bekend gemaakt € 22,5 miljoen uit te trekken om te investeren in Regio Zwolle. Initieel is door de Regio Zwolle een bedrag van € 39,3 miljoen euro aangevraagd. Het Rijk heeft een bijdrage van € 22,5 miljoen euro toegezegd. Dit betekent dat keuzes gemaakt moeten worden omdat niet alle ambities gerealiseerd kunnen worden. Dit gebeurt tijdens de onderhandelingen die momenteel lopen tussen regio en rijk en die voor 1 juli 2020 zullen worden afgerond. De uitkomsten hiervan zullen (mogelijk) gevolgen hebben voor de uit te voeren actielijnen en de daar aan gekoppelde budgetten. De gemeente Dalfsen heeft via het spoor van de HCA en het netwerk Ruimte voor de Vecht actief ingezet op het benutten van de (financiële) kansen die de Regiodeal met zich mee brengt. Er volgt een afzonderlijk advies welke projecten hiervoor in Dalfsen in beeld zijn en welke bedragen hiermee gemoeid zijn. Zoals projecten langs de Vecht en het Centrumplan Dalfsen (Klimaatwinkelstraat).

7. Bereikbaarheid

Regio Zwolle is een logistiek knooppunt tussen de Randstad en het achterland (Noord- en Oost-Nederland, Duitsland). In juni 2020 is de Bereikbaarheidsambitie vastgesteld. Doel van de ambitie is de sterke kant op het gebied van (fysieke) bereikbaarheid van Regio Zwolle, doorstroming op het hoofdnet van weg, spoor en water, te behouden en te versterken.

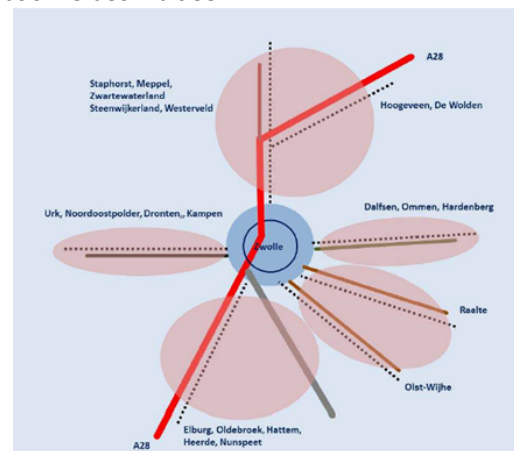
Juni 2020

Dat is belangrijk voor een blijvend goed vestigingsklimaat en de economische ontwikkeling in en van Regio Zwolle. Met de bereikbaarheidsambitie verschuift de samenwerking in Regio Zwolle van projectniveau naar een samenwerking op corridors en thema's. Dalfsen zit met Ommen, Hardenberg en Zwolle in één corridor; Vechtdal.

De Bereikbaarheidsambitie sluit zoveel mogelijk aan bij ambities op het gebied van klimaat, energie, leefomgeving en duurzaamheid en heeft raakvlakken met economie en de Omgevingsagenda Oost. In deze ambitie is economie gericht op 'bereik' van de economische centra in verband met de toenemende krapte op de arbeidsmarkt, de bereikbaarheid van de onderwijsvoorzieningen (mbo, hbo) en het functioneren van de logistieke hotspots.

Vanwege de woonopgave heeft de Regio Zwolle en Dalfsen een stevige opgave. Omliggende gemeenten moeten in deze behoefte voorzien en de verkeersverbindingen zijn hierbij cruciaal. Enkele verbindingen zijn in de huidige situatie zeker nog niet optimaal, waaronder de openbaar vervoer verbinding van en naar Lemelerveld. Vanuit het belang van leefbaarheid en bereikbaarheid van de Regio heeft de gemeente Dalfsen in reactie op de bereikbaarheidsambitie verzocht dit als belangrijk punt mee te nemen in de onderzoeksopgaven van de bereikbaarheidsambities.

Komende periode werkt de tafel Bereikbaarheid in samenwerking met het Rijk, de tafel Leefomgeving, de provincies en binnen 5 corridors: Drenthe, Vechtdal, Salland, Gelderland en Flevoland verder aan een bereikbare Regio Zwolle. Zo heeft Regio Zwolle in mei 2020 samen met Regio Twente de oproep van de provincie Overijssel ondersteund aan minister Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat) om door te pakken met de N35. Onderzoek toont aan dat knelpunten op het gebied van veiligheid, doorstroming en leefbaarheid groter zijn dan gedacht. Een andere ontwikkeling zijn de snelfietsroutes. Voor corridor Vechtdal is dat de snelfietsroute Zwolle-Dalfsen-Ommen-Hardenberg.

Gebiedsgericht MIRT-onderzoek A28

Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport is voornamelijk onderwerp van gesprek tussen rijk en provincies, vanuit de klassieke benadering van de drie bestuurslagen Rijk-provincie-gemeente. Eind 2018 is in het bestuurlijk overleg MIRT afgesproken dat Rijk en provincies Overijssel, Drenthe en Gelderland een MIRT-onderzoek gaan uitvoeren naar de A28. In de praktijk werkt Regio Zwolle (praktijk alledag via Daily Urban System) in het MIRT-onderzoek A28 samen met de provincies Drenthe, Gelderland en Overijssel en met het Rijk, met als uitkomst dat op korte en middellange termijn maatregelen worden uitgevoerd op het gebied van infrastructuur, vraagbeïnvloeding en verkeersmanagement. De gemeente Dalfsen wordt uitgenodigd voor dit MIRT onderzoek, via de Tafel Leefomgeving

8. Leefomgeving

Ambitie

In 2019 is de bestuurlijke tafel Leefomgeving opgericht. Basis is een regio in balans, waarin stad en ommeland verweven zijn en evenwichtig door ontwikkelen. Deze integrale opgave wordt ook wel omschreven als het klimaat adaptief accommoderen van de forse stedelijke en economische groei van de regio, mét behoud van de (gezonde) kwaliteit van de leefomgeving en bereikbaarheid Dit is veel omvattend en het raakt daarom ook de opgaven economie, bereikbaarheid en energie.

In 2020 ligt de focus op de thema's wonen en bedrijventerreinen. Een nadere verkenning van deze thema's heeft geleid tot het hanteren van drie portefeuilles:

- Portefeuille wonen

De groeiopgave voor wonen wordt geschat op 20.000-25.000 woningen. In grote brokken zijn dat ruim 15.000 in de stad Zwolle en 10.000 in de regio. Deze groeiopgave willen we in samenhang bekijken.

Opdracht: voorstel tot regionale woonagenda.

Juni 2020

- Portefeuille bedrijventerreinen (kwalitatief)
Toekomstbestendigheid gaat over duurzaamheid, de fysieke inrichting van terreinen en sociaal economische aspecten. We willen inzichtelijk maken hoe we er regionaal voorstaan en daarbij vraagstukken agenderen.
Opdracht: inzicht en toekomstbestendigheid bedrijventerreinen en samenhang in oplossingsrichtingen.
- Portefeuille afspraken BO MIRT
In het BO MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenplanning Infrastructuur Ruimte en Transport) najaar 2019 is het besluit genomen om voor de regio een gebiedsgericht MIRT onderzoek uit te voeren (het Ministerie van I&W is de trekker) en een verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle te ontwikkelen (trekkerschap bij Ministerie van Binnenlandse Zaken). Hiervoor wordt een eigen governance ingericht. We maken daarbij gebruik van de bestuurlijke structuur van Regio Zwolle.
Opdracht: Afstemmen met de bestuurlijke structuur van de BO MIRT onderzoeken.

Omgevingsagenda Oost

De Omgevingsagenda Oost wordt de nieuwe breed ingestoken opvolger van de Gebiedsagenda Oost 2013 en wordt één van de eerste uitvoeringsagenda's van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Rijk is de opdrachtgever, de beide provincies en Waterschappen zijn opdrachtnemer van de Omgevingsagenda. Deze Omgevingsagenda is als pilot door het Rijk genoemd, het is een leertraject voor het opstellen van Omgevingsagenda's. Hoewel landsdeel Oost de provincies Overijssel en Gelderland betreft, gaat de Omgevingsagenda Oost uit van de daily urban system van Regio Zwolle (dus inclusief delen Flevoland en Drenthe).

Het doel van de Omgevingsagenda is beleidsafstemming van opgaven die er op rijksniveau toe doen (een agenda), uitgewerkt tot afspraken op Rijk-Regio niveau. Oftewel er wordt verbinding gelegd tussen visie (NOVI, Omgevingsvisie provincies, regio-agenda's) en projecten/uitvoering. Primair wordt gekeken naar de fysieke leefomgeving met een doorkijk naar opgaven op andere domeinen, ook over de landsgrens. De Omgevingsagenda dient als het inhoudelijk kompas bij het prioriteren (en financieren) van opgaven en projecten, incl. de rolverdeling tussen rijk en provincies. Zij is daarmee ook het inhoudelijk vertrekpunt voor de inhoudelijke en strategische gesprekken in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO-MIRT) en BO Leefomgeving. Regio Zwolle streeft naar een positie als NOVI-gebied.

De Omgevingsagenda is in mei besproken in BO Leefomgeving. Gedeputeerde Staten van Overijssel en Gelderland hebben besloten de ontwerp-Omgevingsagenda in een gezamenlijke vergadering vast te stellen. Gelijktijdig gebeurt dit ook door de betrokken Ministeries en de Waterschappen. Na de vaststelling door de opdrachtgevers wordt zij naar de 2^e Kamer gestuurd en in september 2020 dan vastgesteld.

De Omgevingsopgaven uit de Omgevingsagenda Oost zijn:

1. Netwerkkraft stedelijke regio's en robuuste vervoerscorridors
2. Duurzame (transport) corridor rivierenland
3. Duurzame verstedelijking Arnhem, Nijmegen en Foodvalley
4. Internationale en bereikbare technologische topregio Twente
5. Klimaatbestendige groeiregio Zwolle
6. Cleantech regio als vliegwiel voor circulaire economie en energietransitie
7. Transitie landelijk gebied
8. Dynamische IJsselvallei en Twentekanal
9. Groene schatkamers Veluwe en Wieden-Weerribben

Juni 2020

Regio Zwolle is in de lead om het thema Klimaatbestendige Groeiregio Zwolle uit te werken. Dit heeft in november 2019 geleid tot de volgende inhoudelijke afspraken in het Bestuurlijk Overleg MIRT:

- Gebiedsgericht MIRT-onderzoek bereikbaarheid in wisselwerking met de verstedelijkingsopgave regio Zwolle
- Rijk en regio spreken af om in 2020 een gebiedsgericht MIRT Onderzoek te starten naar de bereikbaarheid in wisselwerking met de verstedelijkingsopgave van Zwolle en omgeving. Verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle Rijk Rijk (BZK) en regio werken in wisselwerking met het gebiedsgerichte MIRT Onderzoek een verstedelijkingsstrategie uit voor de regio Zwolle, waarin nader richting wordt gegeven aan de verstedelijkingsopgave, energietransitie en de opgaven rondom klimaatadaptatie.
- Betrokkenheid rijk – regio bij gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle
In de Spoorzone Zwolle is sprake van een complexe stedelijke verdichtingsopgave van werken, wonen en mobiliteit (ook in verbinding met de omgeving). Rijk en regio willen bij de gebiedsontwikkeling betrokken zijn en bijdragen door in te zetten op een gezamenlijk (ruimtelijk en bestuurskundig) onderzoek, uit te voeren in 2020.
- Quick scan watersysteem en Klimaatadaptatie
Regio Zwolle onderzoekt in samenspraak met het Rijk in een Quick scan de bandbreedte van het watersysteem op de lange termijn (min, plus en neutraal) en de consequenties daarvan in relatie tot te maken keuzes vanuit opgaven voor wonen, energietransitie, mobiliteit, landbouw, natuur enzovoort. De uitkomsten van deze QuickScan zijn input voor de MIRT-onderzoeken Verstedelijkingsstrategie en Bereikbaarheid om deze gebiedsgericht, klimaatadaptief én in relatie met het watersysteem uit te werken tot integrale en vernieuwende oplossingen.

NB. Het gebiedsgerichte MIRT onderzoek (1) en het verstedelijkingsonderzoek (2) lopen in de eerste fase gezamenlijk op. Of dat in de volgende fases ook het geval is, zal blijken uit de resultaten van de eerste fase.

Het ambtelijke kernteam kent vertegenwoordiging van het Ministerie van BZK, I&W, provincie Overijssel, gemeente Zwolle en Regio Zwolle. De programmamanager Leefomgeving Regio Zwolle zal deel uitmaken van het kernteam. Vanuit die positie worden de lijnen in de regio gelegd. In de governance structuur wordt de bestuurlijke structuur van Regio Zwolle ingezet om ook bestuurlijk betrokken te zijn bij de voortgang en resultaten over deze MIRT onderzoeken. De QuickScan van het watersysteem is nog in de opstartfase van onderlinge afspraken. Naast een inbreng vanuit Ministerie I&W, gemeenten en provincie, is het waterschap in deze een belangrijke partner.

De tafel Leefomgeving legt bestuurlijk de verbinding met de Regiegroep dan wel het kernteam van Regio Zwolle. Dalfsen heeft zitting aan de bestuurlijke tafel Leefomgeving en is ook ambtelijk aangehaakt. De breedte van de onderwerpen onderstrepen het belang van deze deelname.

Relevantie gemeente Dalfsen

Er speelt veel binnen de opgave Leefomgeving. Het is een uitdaging om dat intern en extern met elkaar te verbinden, maar Dalfsen is bestuurlijk en ambtelijk meer en meer aangehaakt bij ontwikkelingen. De link met de omgevingsvisie is daarbij belangrijk, vanuit dit proces is er bijvoorbeeld steeds meer uitwisseling met gemeente Zwolle. Insteek is het belang van ommeland (waaronder Dalfsen) steeds duidelijker te laten landen in documenten en processen in regioverband. Daarbij helpt inzicht in de Dalfser belangen en strategische uitgangspunten bij een benadering die pragmatische is ingestoken; in gezamenlijkheid ontdekken hoe e.e.a. effectief en integraal ingestoken kan worden.

De belangrijkste punten die vanuit Dalfsen aandacht hebben:

- Betrokkenheid ommeland bij groei- en verstedelijkingsstudie (MIRT)
Afspraak staat dat Zwolle het ommeland aanhaakt bij de (gebiedsgerichte) verstedelijkingsstudie (MIRT-verkenning). Het begrip 'verstedelijking' is daarbij een algemeen gebruikte term, Dalfsen zal daarbij ook telkens het vertrekpunt memoreren; balans en evenwichtig ontwikkelen.
- Regio Zwolle wil een klimaatbestendige groeiregio zijn en daarbij is bereikbaarheid belangrijk. Dalfsen wil daar goed bij aangehaakt zijn. Waar Zwolle gaat groeien, is daarbij relevant. Met welke kansen en bedreigingen krijgt gemeente Dalfsen te maken bij ontsluiting van mogelijke uitbreidingslocaties van Zwolle? Waar mogelijk (qua planning en schaal: lokaal – regionaal en hoger) benutten we graag de gelegenheid om voor onderzoeken die wij moeten doen op gebied van bereikbaarheid en ontsluitingsstructuren mee te liften met regionale studies.

Juni 2020

- Integrale gebiedsgerichte aanpak (ook over gemeentegrenzen heen), met sterke link omgevingsvisies. In de Kadernota Omgevingsvisie worden de gebieden Zwolle-Dalfsen/Nieuwleusen, het Vechtdal en Staphorst – Nieuwleusen genoemd, maar ook het gebied Lemelerveld -Heino-Zwolle
- Er is een sterke relatie Omgevingsvisie – Omgevingsagenda Oost/Regio Zwolle. Aandachtspunt voor ons is de vraag: waar moeten we de opgaven van de regio volgen en waar kunnen we onze eigen koers varen daarbij in het achterhoofd dat vanwege de coronacrisis het participatietraject voor de Omgevingsvisie na de zomer start.
- Klimaatbestendig / hoogwaterbeschermingsprogramma.
In september 2020 (was aanvankelijk juni) start de verkenning van de opgaven Hoogwaterbeschermingsprogramma. Voor deze verkenning is het goed in gezamenlijkheid diverse (kaart-)lagen over elkaar te leggen (wonen, natuur, energie, water, verkeer).

9. Energie

De primaire verantwoordelijkheid voor de energietransitie ligt bij de Regionale Energie Strategiegebieden (RES-gebieden). Regio Zwolle kent vijf RES-gebieden binnen haar grondgebied en heeft belang bij goede grensoverschrijdende afstemmen tussen de RES-sen. Gemeente Dalfsen is onderdeel van RES West-Overijssel, waar ook gemeente Zwolle deel vanuit maakt.

In 2019 is een ambtelijke waakvlamgroep gevormd die de activiteiten van de RES-sen volgt. RES-gebied heeft in hun bod aangegeven hoeveel duurzaam opgewekte energie kan worden gerealiseerd per 2030. Inmiddels is het bod van West-Overijssel, en de andere RES-gebieden, ingediend bij het Rijk. Met deze informatie wordt meer duidelijk welke grensoverschrijdende effecten optreden voor de leefomgeving en economie. Na indiening start de volgende fase: transitiefase.

Nu de RES-gebieden een bod hebben ingediend bij het Rijk wordt ook een bestuurlijke tafel opgericht. Vanuit elk RES-gebied is een afgevaardigde, voor West-Overijssel is dat een wethouder van gemeente Staphorst.

10. Evaluatie in 2020

De Regiegroep heeft behoefte aan een extern oordeel of de ingezette beweging de juiste is en bijdraagt aan de gewenste slagkracht. Hierbij is aandacht voor het vraagstuk van congruentie (met de arbeidsmarktregio) en de vergelijking met andere regio's. De nieuwe agenda en werkwijze zijn beginnend geïmplementeerd, deze worden daarom niet uitvoerig tegen het licht gehouden.

Kortom:

- Heden en verleden: evalueren wat is voorgenomen bij de vernieuwing van de regio (zoals afgesproken); inzicht in wat Regio Zwolle heeft bereikt.
- Toekomst: bijdragen aan de stap/sprong in de volgende fase van de regio én verbetering van haar positie; aanbevelingen over hoe Regio Zwolle zich verder kan ontwikkelen als vierde economische regio van Nederland.

11. Public Affairs

In september 2019 is door de Regiegroep de *notitie 'Public affairs en gewenste strategie Regio Zwolle'* vastgesteld. Regio Zwolle wil de mogelijkheden en kansen in Den Haag en Brussel effectiever benutten om haar ambities te realiseren en annex daarmee haar zichtbaarheid op landelijk en Europees niveau verbeteren. Dat vraagt om meer regio en coördinatie op de lobby. Per 1 april 2020 is een lobbyregisseur aangesteld. In mei 2020 is een werkplan public affairs 2020 in Regiegroep behandeld, verdere uitwerking van de eerdere notitie. Constatering die wordt gedaan: Regio Zwolle heeft een duidelijke regiopropositie en kernboodschap (4^e economische regio, "squaring the triangle", Groeien in balans) en positieve

naamsbekendheid. Nu is het zaak deze positie te verzilveren en de lobbyopgaven hierop aan te laten sluiten. Verbindingen staan centraal: een bepaalde taal spreken, het grotere verhaal vertellen, iedereen betrokken.

Juni 2020

In 2020 wordt public affairs verder geprofessionaliseerd en is de inzet erop gericht door te groeien naar een alerte, goed geïnformeerde Regio Zwolle organisatie, die haar belangen op alle niveaus efficiënt en effectief weet te behartigen en haar mensen goed positioneert. Een goede focus op prioritaire dossiers en een adequaat relatienetwerk zijn de basis om effectief public affairs te voeren. Het richt zich op de hele beleidsbeïnvloedingsketen: niet alleen op medeoverheden in de regio, Den Haag of Brussel, maar ook op maatschappelijke partners.

In oktober volgt een voorstel voor een strategische lobbyagenda. Voor de inhoudelijke prioriteitsstelling wordt input opgehaald bij de verschillende bestuurlijke tafels van de vijf opgaven. De lobbyregisseur is op dit moment al aangehaakt op Regio Deal, lobby NOVI/NOVI-gebied en het aanbod van Oost-Nederland voor de verkiezingen 2021.

12. Communicatie Regio Zwolle

In de Regiegroep is geconstateerd dat deelnemende overheden verschillend omgaan met de wijze van delen van informatie over (activiteiten) van Regio Zwolle binnen hun organisatie (naar raden/staten, maar ook binnen college en ambtelijke organisatie) en daarbuiten met inwoners en ondernemers. Met meer en meer beweging op de opgaven worden ook de communicatiemomenten, en de input hiervoor vanuit het Regiobureau aan partners, intensiever. De periode tot en met september 2020 wordt benut om, onder leiding van de communicatieadviseur Regiobureau, hierover met elkaar in gesprek te gaan, input te verzamelen voor een communicatieaanpak en slagen te maken in zichtbaarheid en eenduidigheid

Om de kennis over Regio Zwolle te waarborgen en om communicatie over Regio Zwolle makkelijker te maken, is een toolkit Regio Zwolle met algemene informatie (www.regiozwolle.info/toolkit) ontwikkeld. De toolkit bevat veel informatie over Regio Zwolle en maakt het makkelijker om Regio Zwolle te begrijpen en in vogelvlucht een beeld over Regio Zwolle te vormen.

13. Financiën

De begroting Regio Zwolle 2020 bedraagt € 2.331.000,-. Doorkijk naar begroting Regio Zwolle 2021 volgt 2^e helft 2020.

In de perspectiefnota 2021-2024 is voorgesteld om het budget Regio Zwolle vanaf 2021 vanwege brede focus van regionale samenwerking, structurele vorm (basisbijdrage van € 2,30 per inwoner) en governance van programma 4 over te hevelen naar programma 1.

Het budget voor Regio Zwolle (€ 131.000) bestaat uit de volgende onderdelen:

NB. De basisbijdrage is nodig om de basisinfrastructuur van de regionale samenwerking te realiseren en in stand te houden. De inhoudelijke projecten, waarvoor partijen vrij kunnen kiezen of ze deelnemen of niet, worden bekostigd vanuit bijdragen van coalitions of the willing.

€ 66.700 structurele basisbijdrage (29.000 x € 2,30)

€ 52.000 coalition of the willing HCA

€ 12.300 bijdragen onderzoeken

14. Nieuws uit Regio Zwolle

Meer informatie en nieuwsberichten over Regio Zwolle kunt u vinden op www.regiozwolle.info. U vindt hier bijvoorbeeld de Regio Zwolle Monitor, maar ook het jaarverslag 2019.

